

Håndverkers sjekkliste ved oppdrag for forbruker etter håndverkertjenesteloven

Alle kontrakter bør kontrolleres opp mot tilhørende sjekkliste

Oppdragsgiver		Entreprenør	
Kontaktperson		Kontaktperson	
Mobil		Mobil	
E-post		E-post	
Postadresse		Postadresse	

1. Før oppstart

	Ja/nei	Dato	Sign.	Merknader
Har forbrukeren gitt en skriftlig klargjøring av hvilket resultat/funksjoner forbrukeren ønsker å oppnå ved arbeidet?				For at håndverkeren skal kunne gi et korrekt tilbud eller prisoverslag på riktige premisser bør det alltid bes om en klargjøring av hvilke funksjoner som ønskes oppfylt for å unngå konflikter senere.
Har håndverkeren oppfylt sin veiledningsplikt overfor forbrukeren? jf. hvtjl. § 7				Håndverker – som den profesjonelle part – har en utvidet veilednings- og frarådingsplikt overfor en forbruker og plikter å opplyse dersom forbrukeren ønsker er uegnet, uhensiktsmessig eller uforholdsmessig kostbart. Det er ikke tilstrekkelig at håndverkeren har varslet – han må også kunne bevise at han har varslet om at ønsket løsning ikke er egnet eller uforholdsmessig kostbar.
Har håndverkeren presisert hvilke ytelser inngår i hans pristilbud?				Håndverkerens tilbud forutsettes å inneholde det som er nødvendig for å oppnå det forbrukeren ønsker, med mindre håndverkeren uttrykkelig har tatt forbehold.
Inneholder tilbudet en akseptfrist?				Ethvert tilbud bør alltid ha en akseptfrist. Denne fristen kan alltid forlenges, men håndverkeren må ha kontroll på at han ikke får flere tilbud akseptert samtidig eller at tilbudet er akseptert så lenge etterpå at det har kommet prisendringer som ikke var forutsatt.
Har håndverkeren presisert de forutsetningene som ligger til grunn for tilbudet?				Alle tilbud bør inneholde bestemmelser om at det forutsettes rasjonell drift og ordinær tilkomst innenfor normal arbeidstid. Har håndverkeren andre forbehold må de presiseres. Benytt eventuelt

				skjema for prisoverslag eller fastpris som kostnadsfritt kan lastes ned fra www.tryti.no/hjelpedokumenter
Har håndverkeren presisert overfor forbrukeren om sin rett til a-konto fakturering?				Gjelder oppdraget arbeid på eksisterende bolig eller fritidsbolig, må håndverkeren presisere at han har rett til å fakturere a-konto i henhold til fremdrift. Dersom det ikke fremgår av tilbudet, plikter ikke forbrukeren å betale a-konto før arbeidet er fullført.
Dersom det ble gitt muntlig fast pris eller prisoverslag, ble det presisert skriftlig for å sikre bevis? jf. hvtjl. § 32				Håndverkeren og forbrukeren har ofte hver sin versjon om hva som ble gitt av tilbud og hvilke arbeider/materialer som var med i tilbudet. Håndverkeren bør derfor aldri gi muntlige prisoverslag uten å presisere prisoverslaget og hva som er innbefattet i prisoverslaget skriftlig så raskt som mulig i etterhånd.
Kommer det klart frem av håndverkerens tilbud at prisoverslaget kun er ment som uforpliktende prisantydning og ikke er ment å være bindende? jf. hvtjl. § 32				Håndverkeren kan gi et ikke-bindende prisoverslag hvor 15%-regelen ikke gjelder. Det må i så fall presiseres at prisoverslaget ikke er bindende. Overslaget må likevel være «aktsomt» slik at håndverkeren ikke forleder forbrukeren til å sette i gang prosjektet på uriktige premisser.
Dersom pristilbudet ble gitt og akseptert muntlig, har det blitt spesifisert og bekreftet skriftlig i etterhånd?				En muntlig avtale er like bindende som skriftlig. Det er derfor ingen krav om skriftlig kontrakt. Dersom det ene er like sannsynlig som det andre, er det håndverkeren som taper. Håndverkeren bør derfor bekrefte en muntlig avtale så raskt som mulig i en e-post for å sikre bevis for hva som er avtalt.
Er det avtalt en oppstartsdato og sluttdato? jf. hvtjl. § 10				Det er ikke noe krav om å avtale oppstart eller når arbeidene skal være ferdige, men da plikter utførende å starte arbeidene så raskt som mulig og deretter gjennomføre prosjektet sammenhengende uten opphold med en rimelig fremdrift.

2. Gjennomføring av oppdraget

	Ja/nei	Dato	Sign.	Merknader
Har håndverkeren husket å varsle tillegg som ikke inngikk i prisoverslaget/prisen? jf. hvtjl. § 33				Tilleggs- eller endringsarbeider forutsettes å være avtalt med forbrukeren for at utførende skal kunne kreve tilleggsbetaling. Dersom utførende sender en endringsliste med pris eller overslag før oppstart av endrings- eller tilleggsarbeider, vil forbrukeren anses å ha akseptert pristilleggene, med mindre forbrukeren protesterer umiddelbart. Bruk f.eks. skjema for tillegg og endringer overfor forbruker som fritt kan lastes ned fra www.tryti.no/hjelpedokumenter .
Dersom arbeidet avtales utført som regningsarbeider eller etter enhetspriser, har det blitt lagt ved spesifiserte time- og materialister ved hver faktura?				Håndverkeren plikter å sende fakturaer med time- og materialister. Av fakturaen bør det også fremgå at det er en reklamasjonsfrist på

				f.eks. 14 dager. Timelistene må spesifisere hva som er utført. Eksempel på timelister finnes på www.tryti.no/hjelpedokumenter .
Foreligger det manglende betaling av en forfalt faktura? jf. hvtjl. §§ 41 og 42				Håndverkeren har rett til å stanse arbeidene dersom fakturaer ikke blir betalt ved forfall. Det bør sendes varsel om stans på grunn av manglende betaling med en kort betalingsfrist, men det er ikke et formelt krav til slikt varsel.

3. Overtakelse og sluttoppgjør

Ja/nei   Dato   Sign.   Merknader

	Ja/nei	Dato	Sign.	Merknader
Har håndverkeren meldt at han anser seg ferdig med arbeidene?				Håndverker bør sende en e-post om at han er ferdig med arbeidene, men det er ikke ne plikt til å sende slikt varsel.
Har håndverker/byggmester utstedt en kontrollerbar slutfaktura etter arbeidenes ferdigstilling?				Når arbeidet er avsluttet skal det settes opp en kontrollerbar faktura som viser hva som er utført og hvordan kravet er beregnet. Den bør merkes som «slutfaktura». OBS: Slutfaktura er det endelige kravet fra den utførende og det kan da det ikke fremmes ytterligere krav fra den utførende selv om det senere skulle vise seg at noe var uteglemt.
Har forbruker fremmet innsigelser til slutfaktura innen «rimelig tid»?				Når forbrukeren mottar slutfaktura, plikter han å komme med innsigelse til slutfakturaen «innen rimelig tid». Normalt innebærer det at forbrukeren har én måned til å fremme innsigelser – tilsvarende som i bustadoppføringslova. Ved protester på hele eller deler av kravet senere enn én måned, bør håndverkeren ta forbehold om å avvise protesten som for seint fremmet.
Motkrav fra forbrukeren.				Mener forbruker at han er påført merkostnader eller at han har erstatningskrav mot håndverkeren, må slike krav fremmes innen samme frist som innsigelser til slutfaktura. Krav som er fremmet etter det bør avises som for seint fremmet.
Er det avtalt dagmulkt?				Forbrukeren har ikke rett til dagmulkt ved at arbeidet blir ferdig senere enn avtalt. Dagmulkt må være avtalt skriftlig. Dersom det ikke er avtalt dagmulkt, har forbrukeren bare rett til dokumenterte merkostnader (fakturaer m.v.) ved forsinkelse. Dagmulkt kan enkelt beregnes ved hjelp av vår dagmulktkalkulator på www.tryti.no/fagomrader/entreprise/dagmulktkalkulator/

